

זקן המקבלים

עשרים וחמשה ספורים ממסכת חזיו
המפלאה ורבית ההוד של קדוש ישראל
המקבל האלקי הגאון הצדיק

רבי יצחק בדורי זצוק"ל

בלווי איורים מרהיבים ואותנטיים

מאת הרב אברהם אוהיון

ציורים: יהודה ישראל

עריכת לשון: מירי הילסון

תכן ענינים

10 ..... נגד עין הרע

12 ..... אל ארץ הקדש

14 ..... משכן של תורה

16 ..... רבי יצחק הכורך

18 ..... מוצא שפתיך תשמר

20 ..... "הם לא יצליחו"

22 ..... בר מצוה בחזית המלחמה

24 ..... נחלתנו - לזרים

26 ..... עני ונדודים

28 ..... התפלה שהצילה

30 ..... הסר כעס מלבך

32 ..... היכן תקום הישיבה?

34 ..... מדוע לדחות את הטיסה?

36 ..... תפלין להגנה

38 ..... קשר של דורות

40 ..... קשריו עם רבי עובדיה יוסף

42 ..... פרוש מן התאוות

44 ..... "ואת צנועים - חכמה!"

46 ..... יודע נסתרות

48 ..... התעוררה מ'תרדמת'

50 ..... דואג לבני הגולה

52 ..... תחנות בקברי צדיקים

54 ..... תרומות לישיבה

56 ..... העט שלא כתב

58 ..... ימיו האחרונים

עריכת לשון:
מירי הילסון

הגהות לשון וניקוד:
יהודית הירשמן

הגהות לשון ותוכן:
הרב מאיר ארלנגר

ציורים:
יהודה ישראל

ציור כריכה:
דבורה קוטובסקי

עימוד ועיצוב:
מירי פלקסר

ניהול גרפי:
אברהם אוהיון

©
כל הזכויות שמורות

נדפס בישראל ניסן תשע"ח
אין להעתיק או להפיץ ספר זה
או קטעים ממנו בשום צורה
ובשום אמצעי אלקטרוני או מכני
לרבות צילום והקלטה
ללא אישור בכתב מהמוציא

Printed in Israel

**להזמנת כל ספרי
הרב אברהם אוהיון
ולמשלוחים
בכל רחבי הארץ:**

050-4164-500

4164500@gmail.com

"הרב פדורי - זמן המקבילים" - שם שהפך לסמל של פרישות וקדושה, ספורי מופתים וקמיעות, לא רק בירושלים, כי אם בכל העולם כולו. הרב פדורי - בקדשתו ובטהרתו - הצליח להגיע בחייו למעלות בלתי נתפסות בדרגה של מלאך. יותר ממאה שנה דרך פה עמנו בעולם החמרי והגשמי, כסלם מוצב ארצה, אך ראשו - מגיע השמימה. כל ימיו מבקש היה לעשות רצון קונו ברצינות הפונה, במעמקי מחשבה ויגיעה, מבלי להנות מן העולם החמרי בכהוא זה.

מי היה הרב פדורי זיע"א וכיצד זכה לכבש פסגות כה גבוהות של רוח הקדש וטהרה?

בגוד למה שמקבל לחשב - הרב פדורי לא התחיל לעלות בדרך המגיעה השמימה בזכות למודי הקבלה, דרכו החלה דוקא מתוך מלוי כרסו בש"ס ובפוסקים. בקי עצום היה בכל מכמני התורה - הפשט והדרש, תוספות ומפרשים לאורך ולרחב, ורק בזכות עמק ידיעתו בנגלה הפונות והיחודים. מתוך טהרה ופרישות, רכש אל קרבו את תורת הסוד, והגיע להשגות גבוהות בעניני קבלה מעשית. לא פלא שהקמיעות אותן כתב בדם לבו, תוך הטהרות והזדככות, יחודי פונות וצומות, עשו את שלהן ופעלו ישועות לכל מי שנוקק להן.

הרב פדורי נולד בחג הסוכות בעיר בגדד שבבגדאד, לסוחר תבלינים יודע ספר ואוהב תורה בשם ר' פדורי דיבא, ושמו נקרא 'יצחק', על שם האשפיזין שחל באותו היום. וידוע כי בברית המילה שלו הגיע ה'בן איש חי' בעצמו שהיה כבר זמן וחלוש, לשמש כסנדק לתינוק הרה, וברכו

שיגדל בתורה ויאריו ימים. שם בבגדד, עירו של ה'בן איש חי', גדל יצחק הקטן ונכר היה לעין כל בפקחותו ובהתמדתו. בנעוריו למד בישיבת 'בית זילכה' שבעירו, שם קנה קנינים רוחניים והשגות גבוהות בלמוד התורה, ובגיל שבע עשרה כבר זכה לסיים את כל הש"ס! במהלך סעודת הסיום, כאשר קם לדרש, שררה התרגשות גדולה בקהל הרב, וכל רבני העיר התפעלו מן הנער הרך הבקי בכל מכמני התורה, אך יעצו לו לבל ירבה בדרשות מפני עין הרע. ואכן, מאותו היום החליט יצחק הנער להסתיר את ידיעותיו הרבות ולשתק, ואכן מאז החלו כלם להתרגל לנער המתמיד והשתקן ולקרא לו: **"ר' יצחק השתקן"**. הנער יצחק עלה ונתעלה אולם עז היה רצונו לקנות דוקא את תורת ארץ ישראל, ועל אף הסכנות הרבות הפרוכות בקה, עזב את בית הוריו, ובדרכים לא דרכים שם פעמיו לארץ הקדש, על גבי חמורים תוף תנאים קשים מנשא, עד שבסיומו של המסע רצוף המהמורות, זכה לחונן את עפרה של ארץ הקדש ולנשק את אדמתה. מני אז קבע את משכנו בעיר העתיקה, והמשיך לגדל בתורה בישיבת **'שושנים לדוד'**, שם החל ללמד את תורת הסוד מפי גדולי המקבילים ובראשם רבי אפרים הפהן, אליו נקשר בעבותות אהבה, ולאחר מכן המשיך יחד עמו בישיבת **'פורת יוסף'** המעטירה, שהוקמה אז בעיר העתיקה בירושלים.

בשנת תרפ"ז נשא לאשה את רעייתו הצדקנית שרה לבית נקאש, ומאז שנה את שם משפחתו מ'דיבא' ל'פדורי', בכדי להביע בכך כבוד והערכה לאביו. כל ימיו ברח מפרסום, וישב בקרן זוית, הוא ותורתו, אולם לא לזמן רב הצליח להסתיר את גאונותו, שכן ספורי מופתים כבר אז התהלכו בשמו, ונכר היה לכל רואים, כי לא אדם פשוט יושב לפניהם. עד מהרה התפרסם בישיבה כאחד המתמידים המפלאים, וזכה לקרבתם של ראשי הישיבה דאז, גם לאחר נשואיו המשיך ללמד

כאברהם בישיבת 'פורת יוסף' ושם אף התגורר עד לחרבן העיר העתיקה בשנת תש"ח, בה נאלצו תושבי הרבע להכנע בפני הלגיון הירדני ולהתפנות אל העיר החדשה בכאב ובצער.

מאז חרבן העיר העתיקה עברו משפחת פדורי להתגורר בשכונת 'בית ישראל', בעני ובחסר כל, אולם על אף הקשיים והסכנות, התהפכות והמלחמות, לא פסק רבנו לרגע להגות בתורה בהתמדה ובעמקות, בישיבת המקבילים 'שושנים לדוד', שוכח את כל העולם שסביבו וקונה עוד ועוד קנינים של מוסר, קבלה וחסידות. פעמים הגיעו לפת לחם כפשוטו, אולם שום קשי או נסיון לא יכלו לו ולא שברו את רוחו, כך צמח וגדל, ואט אט התפרסם שמו כבקי עצום, חכם ופועל ישועות, ורבים רבים באו להנות ממנו עצה ותושיה. עם הזמן גם התפרסמו הקמיעות אותן היה כותב בטהרה ובכונה עצומה, ומני אז לא חדלה דלת הבית לנוע על ציריה, כל העת באו אנשים מכל קצוות תבל לזכות לעצתו וברכותיו, ולקבל ממנו קמיע לישועה, וספורי מופתים וישועות רבות נכרכו בשמו.

קשר הדוק היה לרבנו עם רבי סלמאן אליהו, ועם בניו - רבי מרדכי ורבי נעים אליהו, וכל ימיו היה משתעשע עמם בדברי תורה, עד שצמחו להיות גדולי תורה ורבנים ראשיים לישראל. כמו כן היה קשור מאד לרב עובדיה יוסף, וסיע לו רבות בהקמת תנועת 'ש"ס'.

הספר שבידיכם - אין מטרתו לספר ספורי נפלאות ומעשיות שמימיות, אלא לתאר את האדם שעומד מאחוריהם, כיצד הצליח אדם ילוד אשה, בן תמותה כמונו, להכניע את גופו החמרי, לקדשו ולטהרו עד שהפך לסמל של קדושה והסתגפות, והגיע לדרגת מלאך. וזהו ללא ספק המופת הגדול ביותר!

וכאן המקום להודות לבורא עולם על שסיע בידי עד הלום, ובפרט בכל הקשור במישרין ובעקיפין לחינוך ילדי

ישראל ברוח ישראל סבא. במה אקדים ה', אכף לאלקי מרום, על כל הטובה אשר גמלני עד כה?

ראשית, אשגר מלות ברכה ואין סוף הכרת הטוב לעורכת הלשון המקצועית, במסירות ובנאמנות שלמה, הלא היא, הגב' **מירי הילסון**, על סיועה בעבר ובהווה, הן בעריכת הלשון והן בהאדרת התכון, בדרך היחודית, המקצועית והמדקת. תודה מיוחדת לידידי ורב חביבי, הציר, האמן, **ר' יהודה ישראל**, על ציורי הספר המקסימים והמרהיבים. אודה בזאת לצירת ברוכת הכשרים, האמנית הגב' **דבורה קוטובסקי** על ציור העטיפה המרהיב. חפנים של תודה והערכה לנקדנית והמגיחה המקצועית, הגב' **יהודית הירשמן**. תודה גדולה למגיה ולעורך היחודי, הרה"ג רבי **מאיר ארלנגר** על מלאכת המחשבת המדקת בהגהות לשון ובשפירי התכון ועל סיועו בכל עת. פן אודה למעצבת והגרפיקאית ביד אמן, הגב' **מירי פלקסר**, על עזוב ועמוד הספר מתחלתו ועד סופו, על עזוב העטיפה מלאכת מחשבת ורבת חן ועל הערותיה והארותיה בכל עניני הספר. חפנים של תודה והפרת הטוב לידידי ורב חביבי **הרב רון סגלוביץ'**, האמן והציר החשוב, אשר הוא לי לאחיעזר ולאחיסמוך בכל עניני הפקת הספרים.

אחרית דבר, אודה לרעיית הכבודה והחשובה, אשת חיל עטרת בעלה, מרת **נעמה תחי**, אשר היא כדבר המעמיד לכל מלאכת הקדש, משלה אני פועל, ממנה אני שואב את כחותי, ולה אני חב את הפרת תודתי, כי לולא סיועה התמידי בכל המפעל הגדול הזה, לא יכלתי לברך על המגמר של שום יצירה, ולפיכך - שלי ושלכם, שלה הוא. יזכנו ה' לחיים ארכים ומתקנים ולראות נחת מכל עמלנו, אמן.

יוסף תלפ"ח
אברהם אוחיון

נגד עין הרע

מלת השוק בבגדד - עיר הבירה של עירק, נשמעת למרחוק, קריאות הרוכלים המכריזים על מרכלתם מתמזגות עם קולות קרקורי התרנגולים. ריחות עזים של תבלינים נשאים באויר, וחמורים טעוני משאות נראים מפלסים את דרכם בין ההמון, כשהם נושאים על גבם סחורות ואריגים.

אם רק פוסעים צעדים בודדים אחרי השוק ההומה, משתנה לפתע הנוף לבלי הפר, ריחות אחרים, של קדשה וחכמה, מרגשים באויר, וקול למוד מתוק בוקע מהחלונות. זוהי שכונת היהודים בבגדד, שזכתה לגדל דורות רבים של תלמידי חכמים ויראי שמים. שם, בין הרחובות הצנועים, נצבת בגאון ישיבת 'בית זילכה' אותה הקים הגאון רבי עבדאללה סומך זצ"ל. ישיבת 'בית זילכה' היתה אבן שואבת לכל בני ארצות המזרח ששאפו לגדל בתורה, ולשם התקבצו טובי הלומדים, שנודע שם לתהלה.

בבגדד העיר התגורר סוחר הבשמים רבי פדורי דיבא עם רעייתו הצדקנית. הרב דיבא היה אדם נשוא פנים, אמיד ויודע ספר, שעסק לפרנסתו במכירת 'עטאר' - בשמים ותבלינים רחנניים. ואת כספו היה תורם למטרות צדקה וחסד. למרות היותו סוחר, היה בקי בכל מכמני התורה, ומעולם לא ותר על שעוריו היומיים מדי בקר וערב.

והנה, בחג הסוכות נולד לרב דיבא ולרעייתו בן בכור, ונקרא שמו בישראל - יצחק, כשמו של יצחק אבינו מן האשפיזין שמגיע ביום זה. הילד יצחק דיבא גדל להיות עלם חמודות, שהפליא את כל רואיו בהליכותיו, במדותיו, ובכשרונותיו הברוכים. בתור ילד זכה לקרבתו של ה'בן איש חי' - שהתפעל מאד מן הילד המפלא, וברכו שיגדל בתורה ויאריך ימים.

בילדותו למד בישיבת 'חכם יצחק', וכאשר הגיע לגיל הנערות, ראה אביו את שאיפותיו הגבוהות ושלח אותו לבית המדרש לרבנים 'בית זילכה' שבבגדד. בהגיעו לגיל 17, לאחר ימים ושנים של עמל והתמדה, עלה בידו לסיים את הש"ס! לכבוד המארע הזמנו רבניה החשובים של בגדד להשתתף בסיים.

במהלך הסעודה קם הנער והחל לשאת את דרשתו במתיקות ובבהירות, שהפליאה את תלמידי החכמים. בסיומה של אותה דרשה, קמו לשבחו, תוך שהם מבקשים ממנו: "לא כדאי לך להרבות בדרשות בצבור, הדבר עלול לעורר עין הרע!"

שמע זאת הנער ולקח את הדברים ללב, ומאותו היום החליט שאינו מראה את ידיעותיו ברבים, ומני אז נקרא בפיו כל: "רבי יצחק השתקן".

א

נער יצחק עלה ונתעלה כל העת בלמוד התורה, ביגיעה והתמדה עצומה, תוך שהוא שוקד על למודו בבית המדרש לרבנים 'בית זילכה'. אולם למרות שבגדד היתה עיר מלאה חכמים וסופרים, בקש הנער כל ימיו לחונן את עפרה של ארץ הקדש ולשאב מקדשתה. ידוע ידע כי אין תורה כתורת ארץ ישראל ובכל מאודו רצה לעלות ולהתישב בה.

והנה, בשנת תרס"א, נקרתה לפניו הזדמנות להצטרף לקבוצה ששמה את פעמיה לארץ הקדש. הוא מהר להכין את הדרוש לנסיעה, ויצא לדרך, מלנה בתפלותיה החמות של אמו, ובברכת הדרך של אביו ושל רבו, ה'בן איש חי'.

שלשה חדשים הטלטל בדרכים על גבי חמורים וללא תנאים מינימליים, בדרך עבר דרך ירדן, במסלול מסכן רצוף מהמורות וקשיים, עד שבסופו זכה לנשק את אדמת ארץ ישראל. בהתרגשות עזה עלה לירושלים, וקבע את משכנו בישיבת המקבלים שבעיר העתיקה.

שש שנים היה מרחק מביתו, שוכח את כל העולם שבחון, וכל כלו שקוע בד' אמות של תורה והלכה.

יום אחד קבל מכתב מאמו ובו היא מבקשת שישוב לבגדד, כי נפשים יוצאת מגעגועים אליו... על המכתב היה חתום גם ה'בן איש חי'. ולמרות הפאב, נפרד מחבריו ויצא לקיים את רצון הוריו ורבו. שמחה עצומה מלאה את העיר כאשר שב הבן, כלו ספוג בתורה שקנה בארץ ישראל. שלש שנים נשאר בבגדד, ממשיך להתמיד ולהתעלות במחצת רבו.

בי"ג באול תרס"ט נתבקש רבנו ה'בן איש חי' לישיבה של מעלה, כשכל תלמידיו ובני העיר אבילים ושבורים. באותה התקופה החלו שלטונות עירק להצר את צעדי היהודים, והכריזו כי כל בחור חייב להתגייס לצבא עירק, וגם רבי יצחק קבל צו גיוס. אז נוכח רבי יצחק לראות כי אין מקומו יותר בבגדד, ובצעד נועז ומסכן יצא שוב בדרכים עמלקות, וברח לכוון ארץ הקדש. בדרך עבר בדמשק שבסוריה, בכדי לעלות על קברו של רבי חיים ויטאל, שם בכה והתחנן בדבקות להצלחת מסעו. סוף דרכו רגליו בפעם השניה בחייו על אדמת ארץ ישראל, ואת ביתו קבע בחדר קטן בעיר העתיקה.

משכן של תורה

א! כמה מתוקה היא תורת ארץ ישראל! כמה קדשה אפופה בין הסמטאות, סמוך ונראה למקום המקדש החרב. זהו המקום שבחר לו רבי יצחק לקבע בו את משכנו, תוך שהוא סופג אל קרבו את אורה המחכים של הארץ, וממשיך לשקד על תלמודו בלמוד הקבלה. בארץ - שנה את שם משפחתו מ'דיבא' ל'כדורי', כדי לחלק כבוד לאביו.

עד מהרה קנה לו שם כאחד המתמידים הגאונים, בתחלה בישיבת 'שושנים לדוד' ששכנה ב'בית ישראל', ולאחר מכן בישיבת 'פורת יוסף' המעטירה, שבדייק באותה שנה הסתיימה בנייתה בעיר העתיקה, מול הכתל המערבי.

בי"ב בטבת תרפ"ז מצא את זווגו, הוא נשא לאשה את רעייתו הרבנית שרה לבית נקאש, שגם היא עלתה מבגדד עם משפחתה מספר שנים קדם. בני הזוג התגוררו בחדר קטן בעיר העתיקה, ורעייתו הרבנית מסייעת לו לשקד בתורה, כשהיא מכלפלת את כל ענייני הבית בתבונה.

ישיבת 'פורת יוסף' הייתה הישיבה הספרדית החשובה ביותר באותם ימים, שם נקשר בעבודות אהבה אל רבי אפרים הכהן, שהיה ראש המקבלים בירושלים. חכם אפרים הכהן חבב מאד את הלמדן הצעיר וצרף אותו לחבורת המקבלים שנקראה 'עז והדר'. בגן הישיבה שזה עתה נבנה, התנוסס לתפארה מול מקום המקדש, ובו היו מלבד אולמות הלמוד וחדרי הפנימיה, גם דירות קטנות בעבור אברכי הישיבה העניים שהתגוררו שם מספר שנים עד שמצאו דירה משלהם. עם הזמן, כאשר התרבו האברכים ולא נותרו עוד דירות, הפסיקה הישיבה את מנהגה, והדירות נותרו למגורי חכמי הקבלה בלבד. כך קבל גם רבי יצחק דירה בישיבת 'פורת יוסף', ולשם עבר לגור עם משפחתו.

המצב בירושלים של אותם ימים היה מתוח ונפיץ. הערבים היו מטילים את אימתם על תושבי הרבע היהודי, ובעינים רצחניות היו מביטים על בנייני הישיבה, מנסים להתנכל לה, ולפגע ביהודים שנואי נפשם. מדי פעם היו נשמעות יריות מכוון הר הבית לעבר הישיבה. יום אחד - בעודו פוסע על מרצפות האבן - הבחין ברב כדורי אחד מן הצלפים הערבים וכונן את רובהו לעברו. אך בגס לא חדר הקליע לתוך גופו הטהור של הרב, ורק חורר חור בגלימתו. שוב חש הרב כי רק התורה היא שמגנה עליו!